

Beoogde verandering Onmisbare Schakels

Het doel is om te komen tot een samenleving waarin sociaal-maatschappelijke initiatieven structureel worden erkend als cruciale actoren in de samenleving. Waarbij het unieke karakter en de waarde van deze onmisbare schakels wordt gekoesterd, zij een stem hebben in besluitvorming én toegang tot langdurige en passende financiering. Alleen zo bouwen we samen aan een toekomstbestendige samenleving waarin verbondenheid en veerkracht centraal staan. Hiervoor is nodig:

1. Plek aan tafel

Sociale organisaties moeten kunnen meepraten en krijgen een gelijkwaardige plek aan tafel bij overheid en bij fondsen over bijvoorbeeld de aanpak van maatschappelijke problemen. Niet pas aan het eind, maar vanaf het begin. Ook zijn zij betrokken bij besluitvorming.

2. Passende en structurele financiering

Sociale organisaties hebben financiering nodig die beter past bij hun werk en langduriger van aard is. Met meer ruimte om middelen daar te besteden waar het nodig is en te bouwen aan een sterke organisatie.

3. Minder regeldruk

Sociale organisaties hebben te maken met minder administratie en minder ingewikkelde regels, ook om gemakkelijker toegang te krijgen tot financiering. Dat geeft ruimte om het verschil te maken.

Met betrokken partijen praten we over en werken we samen aan de weg hier naartoe. We roepen alle partijen op zich aan te sluiten zodat we dit doel samen kunnen bereiken.

Onmisbare schakels in onze samenleving

Sociaal-maatschappelijke organisaties, ofwel sociale initiatieven, spelen van oudsher een cruciale rol in onze samenleving. Gedreven door gemeenschapskracht en solidariteit, zetten zij zich met vele vrijwilligers in voor onderlinge verbondenheid en oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Deze organisatie opereren echter in een samenleving die steeds meer onder druk staat.

Waarom nu versterken?

Grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd – zoals sociale ongelijkheid, bestaansonzekerheid en afnemende cohesie – vragen om een gezamenlijke aanpak. De overheid kan dit niet alleen oplossen, burgers hebben zelf vaak onvoldoende steun in hun directe omgeving en de markt biedt niet altijd een antwoord. Daarom is samenwerking tussen overheden, bedrijven, burgers, sociaal-maatschappelijke organisaties, koepel- en kennisorganisaties essentieel.

Sociale initiatieven zijn hierin onmisbaar. Met al hun vrijwilligers staan ze dichtbij mensen en zijn ze een onmisbare aanvulling op formele instanties. Ze werken over domeinen heen, bevorderen verbinding en overbruggen verschillen. Dit versterkt de veerkracht van de samenleving en helpt ons beter omgaan met crises. Het is daarom belangrijk om nú ecosystemen uit te breiden en te versterken waarin deze organisaties een volwaardige, toekomstbestendige plek hebben en hun diversiteit wordt gewaardeerd.

Hoe hieraan te werken?

Om hieraan te bouwen, hebben we in 2025 een start gemaakt met het nader bij elkaar brengen van een groep van afgevaardigden vanuit alle belanghebbende actoren: sociale initiatieven, fondsen, landelijke en lokale overheden, gemeenschappen, bedrijven en koepel- en kennisorganisaties. We kwamen op diverse momenten bij elkaar en deden onderzoek. Samen hebben we negen kansrijke oplossingsrichtingen geïdentificeerd binnen drie oplossingsmodules, die we de komende periode willen verder brengen.

Het Oranje Fonds heeft een aanjagende rol en draagt bij aan het faciliteren van gesprekken en acties van en met betrokken stakeholders, inclusief bestaande netwerken en coalities die aan (meerdere van) deze oplossingen werken. Als juist ook die acties verder worden versterkt, worden de uitkomsten van dit traject alleen maar groter.